

לומדים • עולים • בונים

טוב יום בחצריך

הבהרת דברים על העליה להר הבית

היום יום ג' כ"ז כסליו ה'תשע"ז פורסמה אודותינו כתבה מגמתית רדודה ושטחית באחד העיתונים המפלגתיים ע"י הכתב ההשקפתי התורן, בה נטען כנגד קבוצה בעלת 'חזות חרדית' שעלו להר הבית, שהם מתחייבים באיסורי כריתות, ופועלים נגד הוראתם הברורה של גדולי ישראל בכל הדורות, ומלבד זאת הם גם לא מתחשבים ברגשותיהם של המוסלמים המשוטטים שם ועושים 'התגרות איומה באומות', זהו בערך בליל הטענות שנשפך על דפי העיתון, כביכול בשם 'מרבצי תורה המוחים נמרצות'. למותר להאריך על הביזיון שהכתב מבזה את 'מרבצי התורה' העלומים ו"מזכה" אותם ב'עמארצות' המופלגת בה הוא ניחן, אך אנו לא באנו כאן לשם עיסוקים קטנוניים אלה, אולם אנו משאירים לעיתונאים ולמרעיהם ומריביהם, אך באנו לבאר כאן דעתנו ודעת ההלכה הצרופה על ענין זה.

- א. שנינו במשנה במסכת כלים (פ"א מ"ח) "הר הבית מקודש ממנו, שאין זבים וזבות נדות ויולדות נכנסים לשם. החיל מקודש ממנו, שאין גוים וטמא מת נכנסים לשם", כאן מתבארת ההלכה הפשוטה, הידועה לכל אשר לא בשם ע"ה יקרא, שטמא מת מותר להיכנס להר הבית, ורק לחיל אסור לו להיכנס. וכ"כ הרמב"ם פ"ג מהל' ביאת מקדש ה"ד "טמא מת, ואפילו המת עצמו מותר להכנס להר הבית", ואין חולק בדבר.
- ב. רובו של הר הבית הוא מחוץ לחיל ומותר לטמאי מתים להיכנס לשם, כמבואר במשניות מידות פ"ב, וברמב"ם הל' בית הבחירה פ"ה.
- ג. יש להדגיש שאמנם איסור חמור לטמאי מתים להיכנס לפניו מן החיל, ואיסור חמור יותר להיכנס לעזרה, אך להעמיד דברים על דיוקם, הנכנס לפניו מן החיל ואפי' לעזרת נשים והוא טמא מת הרי זה איסור מדרבנן, ואילו הנכנס לעזרת ישראל ועזרת כהנים חייב כרת. ונדה או בעל קרי שנכנסו להר הבית עוברים בלאו ועשה ואינם חייבים כרת. וכמובן שאיסורים אלו חמורים עד מאוד, אך העיתונאים המפרסמים על איסור כרת בכניסת טמאים להר הבית, אינם אלא טועים ומטעים.
- ד. המיקום המדויק של קודש הקדשים שעל פיו ניתן לחשב אלו מקומות בהר הבית מותרים לטמאי מתים ואלו אסורים, נתבאר בתשובת רדב"ז (ח"ב סי' תרצ"א) וז"ל "הדבר ברור שתחת הכיפה שם אבן השתיה בלי ספק הנקרא אצלם אלסכרא... מ"מ אין ספק כי האבן הזאת, אשר תחת הכיפה, היא אבן השתיה אשר עליה היה הארון בבית קדש הקדשים לצד מערב" כאשר הרדב"ז בהמשך דבריו מבאר את ההלכה למעשה היוצאת מן הדברים "הילכך מי שעולה בעליות אשר לרוח מערב, או הנכנס לראות מהפתח אשר לצד מערב, צריך לשער שיהיה בינו לבין הכיפה יותר מאחד עשר אמה – שכך היה בין כותל מערבי של העזרה לכותל ההיכל" דברי הרדב"ז הובאו להלכה ע"י גדולי הפוסקים, בברכ"י (או"ח תקס"א סק"ג) שערי תשובה (תקס"א ד"ה היה הולך) ובכף החיים (תקס"א סק"ח). וכבר האריך הגאון ר' זלמן קורן שליט"א בספרו בחצרות בית ה' ובעוד מאמרים להוכיח שדברי הרדב"ז יש להם מסורת עקבית מאז חורבן הבית עד ימינו, ושאיין חולק בדבר, וכן מוכח

בני עקה

לומדים • עולים • בונים

מהנביא יחזקאל ומהמשנה שקה"ק הוא בראש ההר, וכלשונו של הרדב"ז "הדבר ברור בלי ספק". ובזיהוי זה של המסורת שבכל הדורות, אף תומכים הנתונים הארכיאולוגיים וכפי שהוכיח ר"ז קורן שליט"א [שעליו ועל דעתו הארכיאולוגית נשענים גדולי ישראל ורבבות אלפי ישראל באתרים רבים בארץ ישראל].

ה. על פי נתונים אלו ניתן לדעת בבירור את המקומות בהר הבית שמותר לעלות אליהם, ואנו החרדים העולים להר הבית נכנסים כמובן אך ורק לגבולות אלו. [חשוב להדגיש שלגבי גבולות החיל ניתן להחמיר יותר ולהקל יותר, והקבוצות העולות להר הבית נזהרים בזה על פי השיטה המחמירה ביותר של הגר"מ קורן שליט"א].

בדבר מה שנטען כי 'הדבר נאסר על ידי כל גדולי ופוסקי הדור', כנראה כוונת הבלבל לכרוז שפורסם לפני חמשים שנה, בשנת תשכ"ז, נבאר מה היה ענין הכרוז ולאיזה מטרה הוא נכתב ומה משמעותו לתקופתנו.

ו. באותה תקופה עם ישראל כבש את ירושלים והר הבית, ולראשונה מזה הרבה שנים התאפשרה כניסה חפשית של יהודים למקום מקדשנו. כתוצאה מכך נכנסו המוני יהודים בתמימותם אל תוך מקום העזרות [ואף לתוך קודש הקדשים!!!], גדולי הדור נזעקו בדחיפות להסיר מכשול ולמנוע את המכשלה טרם יקבעו גבולות ברורים ומוגדרים. בחסדי השי"ת התעוררו מאז רבים וגדולים לברר ע"פ המסורת שבידינו ולקבוע במסמרות את המקומות המותרים והאסורים. ובנוסף, כיום כוחות המשטרה אינם מאפשרים להיכנס למקומות האסורים. אין לך חוכא ואיטלולא גדולה מזו לצטט כרוז שפורסם לפני יובל שנים, כאשר כיום המצב הוא הפוך לחלוטין, שכל בן תורה ויר"ש שעולה למקום, מחזק את טהרת המקום ואת דרן של ראשונים. וכבר לימדנו מרנא החזו"א (בענין הגזירה על למוד שפות זרות ועברית) שלכל דור יש את המלחמות שלו.

עד כאן ביררנו את הנימוקים ההלכתיים להתיר את העלייה להר הבית, ועתה הננו לבאר מדוע לדעתנו יש מצוה בעלייה להר הבית, ומה תכליתה של עלייה זו.

ז. המצוה להתפלל בו. וכמו שכתב בספר המצוות להרמב"ם (מצוה ה) וז"ל: "ובמשנתו של רבי אלעזר בנו שלרבי יוסי הגלילי (פרש' יב עמ' רכח) אמרו מנין לעיקר תפילה בתוך המצות מהכא את י"י אלקיך תירא ואותו תעבוד. ואמרו (מדרש תנאים ממדרש הגדול פ' ראה) עבדה בתורתו עבדהו במקדשו. כלומר **ללכת שם להתפלל בו** ונגדו כמו שבאר שלמה עליו השלום". וכן תרגם בתרגום ירושלמי על הפסוק "ומקדשי תיראו" "תהוון מצלין בדחלתא".

ח. נתאר לעצמנו אם היו שודדים את ביתינו, האם היינו נשארים אדישים לכך, הרי ודאי שהיינו עוברים מדי פעם לראות מה קורה אתו, שלא לדבר על אחד שחטפו את אשתו ויכול להגיע לראות אותה, האם לא היה בא לראות אותה ככל שהוא יכול? האם בית אלקינו הנתון ביד אויבי ה', אינו סיבה מספיקה להגיע ולנסות להשתתף בצער השכינה ולהיות במקום ככל האפשר? האם לא נלך לשם להביע את געגועינו ושאפתנו לבנין המקדש ולחידוש הקרבנות? וכפי שכתוב במדרש שהביא רש"י בהושע פ"ג **שלושה דברים מאסו ישראל ואינם רואים סימן ברכה עד שיבקשו שלשתם מלכות בית דוד ומלכות שמים וביהמ"ק**.

ט. חשוב להדגיש שמנהג זה של עלייה להר הבית בגבולות המותרים, הוא מנהג ותיקין שנהגו בו בכל הדורות, לא נביא כאן את כל המסורות המתעדות עליות אלו, אך את שניים מגדולי הראשונים שכאשר הגיעו לירושלים נהגו במנהג זה. ז"ל הרמב"ם באגרתו שהובאה בספר חרדים (פרק סה) "**וביום שלישי בשבת, ד' חשוון, יצאנו מעכו לעלות לירושלים תחת סכנה, ונכנסתי לבית הגדול והקדוש והתפללתי בו. ובאחד בשבת, ונדרתי שיהיו יום טוב ותפילה ושמחה לה' לאכילה ולשתייה... וכשם שזכיתי וראיתי בחורבנה כך אזכה אני וכל ישראל לראות בנחמתה**", הרי שנכנס הרמב"ם לתחום הר הבית והתפלל בו, וראה עלייה זו להר הבית כזכייה שראוי לקבוע עליה יום טוב לעצמו. כמו כן הר"י מלוניל עלה להר הבית והתפלל בו וז"ל הר"ש בן הר"ש משאנץ באגרותיו (אגרת יד): "באנו אל ירושלים ממערבה של עיר וראינוה וקרענו בגדינו כראוי לנו, ונתגוללו רחמינו עלינו ובכינו בכיה גדולה אני והכהן הגדול מלוניש, ונכנסנו בשער עד לפני מגדל דוד, **ונבוא להשתטח עד לפני העזרה**" וכן כתב המהרי"ט בתשובה (מובא בדרך הקודש ו,א): "וצריך להודיע בזמן הזה בעוונותינו... אם מותרים אנו ליכנס שם... וא"כ תורה יוצא לזמננו זה, **שמותר ליכנס שם כשיטבול... לפנים בהר הבית, וכאשר זיכני ה' לעלות וליראות שם את פני ה'**".

העולה מהדברים שלא זו בלבד שאין איסור בעליה להר הבית, אלא אדרבה יש מצוה לעלות אליו במזרח ולהתפלל בו, וכן נהגו רבותינו שבכל הדורות.

עתה נטפל באשמת 'התגרות איומה באומות' שהמציא לנו כותב הכתבה הנכבד.

י. למותר לציין שאם כוונתו לאיסור אין איסור כזה בתלמוד ובפוסקים, ואין זה אלא שיבוש סאטמרי למימרת חז"ל בכתובות קי: שלא **למרוד** באומות, שכל גדולי דורו התעלמו ודחוהו מכל וכל. כיום כאשר עם ישראל אינו נשלט ע"י ישות מדינית ריבונית זרה, לא שייכת כלל הוראה זו.

יא. ואם כוונת הכותב כעצה טקטית, אם כן תלוי מהו חשיבות הדבר העומד כנגד. האם הוא חשוב אפילו במחיר של התגרות באומות או לא. לדוגמא, יש מי שרואה את בעיית הדיור (של הציבור החרדי, כמובן...) כענין חשוב שלשמו אפשר ללחוץ על כל הגורמים הרלוונטיים אשר עוד 1500 יח"ד ברמת שלמה, למרות שבכך מתגרים מוסלמים משועפט הסמוכה, בגלל הבניינים היהודים רבי הקומות שמציבים להם מול בתיהם, ולמרות התגרותם ואף במחיר של ספיגת גינוייהם הנרחבים של האו"ם, ארה"ב צרפת ושאר מדינות העולם. כך גם ביחס להתנחלויות קרי"ס, ביתר, רמות, רמת שלמה, נוה יעקב. כי לגבי הדבר החשוב לו אין מי שבאמת חושש לטענת התגרות באומות, אלא משתמש בכל האמצעים שבידו להשיג כמה שיותר. כך גם אלו שחשוב להם **בית לה' אלקי ישראל** לפחות כמו הדירות לבני אדם, כהוכחת חגי הנביא '**העת לכם אתם לשבת בבתיכם ספונים והבית הזה חרב?**', גם הם אינם חוששים לרגישות הפתאומית להתגרותם של האומות בדרך להשגת המטרה החשובה הזו. בכלל, תימה גדולה איך לא רעדה יד הכותב המזועזע לכתוב כזאת בימי חנוכה. הלא בדיוק על דברים כאלו חוגגים אנו כעת על אשר חידשו החשמונאים את בנין המקדש למרות שהדבר היה כרוך בפיקוח נפשות רבים ועצומים שנהרגו אלפים מישראל במלחמות שהתעוררו בעקבות חנוכת המקדש. כמתואר באריכות בספר מקבים פ"ה, ויעויין בב"ח ריש הלכות חנוכה, שזהו כל עניינו של חנוכה, שמסרו נפשם למות על העבודה.

לומדים • עולים • בונים

יב. לא נחה דעתו של הכותב המזועזע במה שהושיב עצמו על כסאות רבנים ומורי הוראה, מוחים ושאוטי נפש. בפזיזותו העיתונאית מפזז הוא ומדלג בקלות דעתו מכסא הרב לכסא שר הבטחון, ובניגוד גמור לדעת מומחי הבטחון והמשטרה שעמדו והתריעו שהחנופה לאומות השפלות הללו, בכל הארץ בכלל ובהר הבית בפרט, הם שהביאו את גלי התסיסה ופעולות האיבה שלהם. וככל אשר תקפה עליהם יד ישראל, ובפרט בהר הבית, תקוותם חוצפתם ומעשי רשעתם פחתו ודעכו. גורמי הבטחון גורסים וטוענים שדווקא חיזוק יד ישראל בהר הבית, שעיקרה העצמת נוכחות היהודים במקום מקפיאה את תסיסתם ומייאשת אותם מניסיונותיהם להדפנו לגרשנו ולכלותנו.

יג. הכותב עיטר את כתבתו בפסוק 'מי ביקש זאת מידכם רמוס חצרי', כאשר ניכר מתוך דבריו צערו העמוק על חילול מקום המקדש, משום מה מתעלם הוא מכך שאדרבה העלייה להר הבית בטהרה היא המכבדת את הר הבית ה', שהרי מצוות מורא מקדש הוא כאשר נכנסים להר הבית בקדושה, ללא נעלי-עור, ללא תיקים אפונדתיים, ובמטרה להתפלל להתקדש ולהתקרב אל ה' בביתו. רק עלייה כזאת היא היכולה להחזיר להר משהו שבמשהו מכבודו האבוד. האם חפץ כותב הכתבה שהר הבית יראה כמו עוד מתחם מסגדים סעודיים ולא יהיה בו זכר לשם ה' אלקי ישראל? המעיין ברמב"ם פ"ז מהל' בית הבחירה הלכה כ"ג יראה שאף כאשר צריך לתקן בקודש הקדשים עדיף שיכנס ישראל טמא המכיר בקדושת המקום ולא יכנס נכרי שאינו מכיר בכך שמקום זה הוא מקום משכן לא-להי ישראל, ועל אחת כמה וכמה גדול הביזיון כאשר במקום זה משתחווים הם לדרום ואחוריהם אל היכל ה', ואין אפשרות לכבד מקום זה במעט אלא בעלייה אליו בטהרה כדינים המפורשים במשנה וברמב"ם.

ויהי רצון שנזכה בקרוב שע"י עליית עם ישראל להר הבית, נזכה לחידוש עבודת הקרבנות וכציפיית החת"ס ומרן הגרעק"א (שו"ת חת"ס ח"ב יו"ד רלו), והחזו"א (אבהע"ז ב' סק"ז ד"ה והנה).

החותמים בתקווה ובציפיה לשוב ה' ציון

חברי אגודת 'בני עליה' - בני תורה למען בית ה'

לתגובות ובירורים: bneialiyo@gmail.com

